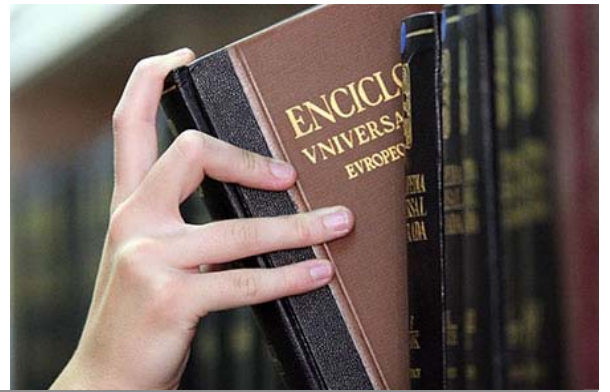

Univerzitetna knjižnica Maribor

UNIVERZA V MARIBORU
Univerzitetna knjižnica Maribor
Gospejna ulica 10, 2000 Maribor

SAMOEVALVACIJSKO POROČILO UNIVERZITETNE KNJIŽNICE MARIBOR ŠTUDIJSKO LETO 2006/2007

Poročilo pripravila Komisija za kakovost UKM: Dunja Legat (predsednica komisije), dr. Jerneja Ferlež, Branka Kerec in Sandra Kurnik Zupanič (članice komisije)

Uredila: Dunja Legat

Potrjeno na 7. seji Strokovnega sveta UKM 15. 1. 2008

Univerzitetna knjižnica Maribor, januar 2008

KAZALO

1	Organiziranost in razvoj Univerzitetne knjižnice Maribor	3
1.1	Poslanstvo, cilji in vrednote	3
1.2	Organiziranost	5
1.3	Splošni podatki	6
1.4	Skrb za kakovost	7
2	Kadrovski pogoji	9
3	Prostorski in materialni pogoji	10
3.1	Prostorski pogoji	10
3.2	Računalniška oprema	10
3.3	Strojna in programska oprema delovnih postaj	12
4	Financiranje dejavnosti	13
5	Kazalci uspešnosti knjižnične dejavnosti v UKM	14
5.1	Uporabniki, storitve	14
5.2	Knjižnična zbirka	15
5.3	Dejavnosti izobraževanja	16
5.4	Razvoj potencialov knjižnice	16
5.5	Prostori in oprema	16
5.6	Izdatki knjižnice	17
6	Usmeritve	18
7	Zaključek	19

1 ORGANIZIRANOST IN RAZVOJ UNIVERZITETNE KNJIŽNICE MARIBOR

1.1 POSLANSTVO, CILJI IN VREDNOTE

Poslanstvo

Univerzitetna knjižnica Maribor, osrednja univerzitetna knjižnica Univerze v Mariboru, zbira, organizira, hrani in ohranja edinstvene zapise človeške misli in kreativnosti ter zagotavlja dostop do le teh. Vzpodbuja in podpira intelektualno rast in uveljavlja pretok informacij in idej s prostim dostopom do vsega zapisanega znanja, informacij in stvaritev in s tem pedagoško, znanstvenoraziskovalno, strokovno in umetniško delo na Univerzi v Mariboru. Je varuhinja kulturne dediščine slovenskega naroda in države, znanstvene dediščine Univerze v Mariboru ter domoznanske dokumentacije mesta Maribor in širše regije. Svojim uporabnikom zagotavlja učinkovit in celovit dostop do zapisanega znanja ne glede na lastništvo in obliko. Univerzitetna knjižnica Maribor, učni center, s svojimi zbirkami in storitvami služi procesom izobraževanja, poučevanja in raziskovanja Univerze v Mariboru, intelektualni osebni in strokovni rasti in vseživljenjskemu izobraževanju vseh svojih uporabnikov.

Cilji

- izbiranje, nakup, organiziranje, hranjenje in ohranjanje edinstvenih zapisov človeške misli in kreativnosti ne glede na lastništvo in obliko,
- izobraževanje uporabnikov in vzpodbujanje informacijske pismenosti in strokovne in osebne rasti uporabnikov in zaposlenih,
- zagotavljanje enostavno dostopnega, uporabnikom prijaznega in varnega okolja za uporabnike in zaposlene,
- uporaba inovativne tehnologije za doseganje produktivnosti in učinkovitosti,
- vzpodbujanje komunikacije in sodelovanja s partnerskimi knjižnicami, fakultetami in drugimi izobraževalnimi ustanovami ter lokalnim okoljem,
- vzpodbujanje ustvarjalne misli in dinamične organizacije, ki se odziva na spremembe ciljev in potreb univerze in okolja,
- nenehno izboljšanje učinkovitosti knjižnice z vrednotenjem uspešnosti in učinkovitosti delovanja knjižnice.

Vrednote

Znanje

- zbiranje, nakup, organiziranje, hranjenje in ohranjanje edinstvenih zapisov človeške misli in kreativnosti ne glede na lastništvo in obliko,
- spodbujanje in podpora znanstveno raziskovalnemu, pedagoškemu, strokovnemu in umetniškemu delu na Univerzi v Mariboru,
- zbiranje, nakup, organiziranje, hranjenje in ohranjanje domoznanskega gradiva in s tem prispevek k vedenju o mestu Maribor in širši okolici,
- podpora prostemu dostopu do vseh informacijski virov.

Odličnost

- zavezanost k odličnosti,
- uveljavljanje visokih standardov poklicne dejavnosti,
- zaposlovanje najboljših ljudi, uporaba najboljših orodja in najboljših virov,
- posvečanje vseživljenjskemu izobraževanju za osebno in organizacijsko rast,
- neprestano izboljševanje našega procesa, postopkov in storitev za izpolnitev pričakovanj, ki jim služimo,
- vzdrževanje visokega nivoja delovne etike s prevzemanjem odgovornosti za naše delo in dejanja.

Spoštovanje

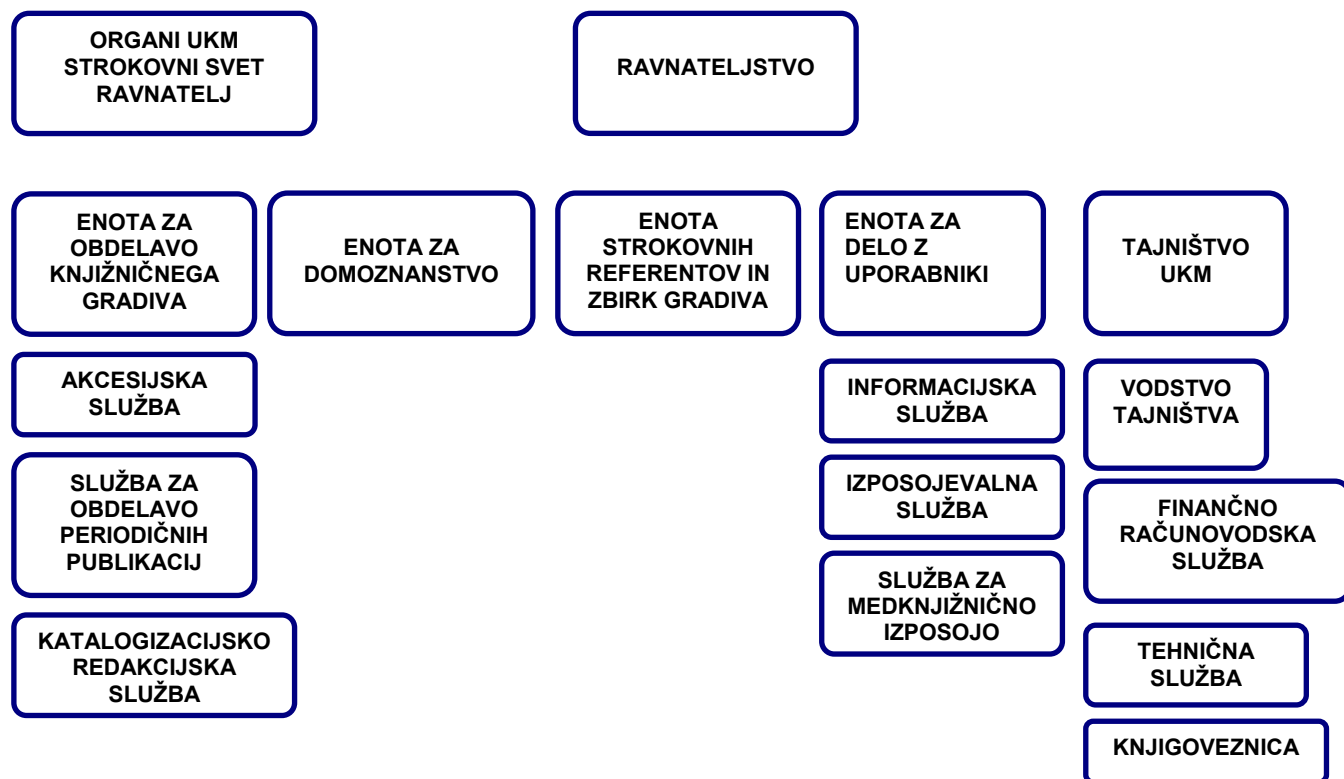
- enakovredno in spoštljivo obravnavanje drug drugega,
- spodbujanje različnosti v stališčih in odprtosti k novim idejam in dogodkom,
- spoštovanje različnosti in individualnosti slehernega človeka,
- spodbujanje sočutja, empatije in tolerance,
- varovanje zasebnosti in dostojanstva uporabnikov in zaposlenih,
- zavezanost okolju, ki nas obkroža in ki je raznolik.

Intelektualna svoboda

- zagotavljanje prostega dostopa do svetovnega spleta in informacijskih virov ne glede na lastništvo in obliko,
- podpora neodvisnemu odločanju, kulturnemu razvoju, raziskovanju in vseživljenjskemu učenju,
- gradnja zbirk in izbira gradiva, ki zastopa različne vidike ne glede na politično prepričanje ali doktrino.

1.2 ORGANIZIRANOST

Preglednica 1: Organizacijska struktura Univerzitetne knjižnice Maribor

1.3 SPLOŠNI PODATKI (za leto 2006)

Univerza v Mariboru
Univerzitetna knjižnica Maribor
Gospejna 10, 2000 Maribor

Po pooblastilu ravnateljica: mag. Vlasta Stavbar

Glavna dejavnost: Knjižnična in informacijska dejavnost

Telefon:

02/25 07 400 (centrala)
02/25 07 485 (ravnateljstvo)
02/25 07 431 (informacije)
02/25 07 430 (izposoja)
02/25 07 420 (medknjižnična izposoja)

Elektronska pošta: ukm@uni-mb.si

Internet naslov: <http://www.ukm.si>

Telefaks:

02/252 60 87 (tajništvo)
02/252 75 58 (medknjižnična izposoja)

Matična številka: 5052114

Davčna številka: 11537213

Poslovanje za uporabnike:

PO-PE (januar-junij, september-december)	8.00-19.00
SO (januar-junij, september-december)	9.00-13.00
PO, TO, ČE, PE (julij-avgust)	8.00-14.00
SR (julij-avgust)	8.00-17.00
SO (julij-avgust)	9.00-13.00

Geslo: *Vrhunska tehnologija v hiši prijaznih ljudi*

1.4 SKRB ZA KAKOVOST

Strategija na področju zagotavljanja kakovosti UKM

Cilj Univerzitetne knjižnice Maribor je postati evropsko primerljiva, sodobna osrednja univerzitetna knjižnica, ki deluje po načelih bibliotekarske vede ter svoj razvoj usklajuje z razvojem pedagoških, znanstvenoraziskovalnih in strokovnih področij Univerze v Mariboru. V tej temeljni usmeritvi bo posebna pozornost usmerjena k atributom:

- **poslanstvo** (Univerzitetna knjižnica Maribor mora imeti jasno poslanstvo in cilje, tako kratkoročne in dolgoročne. Ugotavljanje kakovosti in uspešnosti mora biti tesno povezano s poslanstvom in cilji univerze, knjižnica pa vključena v vse procese planiranja, zlasti strateškega planiranja univerze.)
- **osrednjost** (Univerzitetna knjižnica Maribor kot osrednja univerzitetna knjižnica ima nosilno in koordinacijsko vlogo v knjižnično informacijskem sistemu Univerze v Mariboru. Intenzivno sodelovanje z visokošolskimi knjižnicami UM se odraža v dvigu ravni kakovosti knjižničnih storitev Univerze v Mariboru.)
- **nacionalnost** (Univerzitetna knjižnica Maribor je skrbnica in varuhinja obveznega izvoda Republike Slovenije in po Zakonu o obveznem izvodu druga depozitna knjižnica. Kot varuhinja kulturne dediščine Slovenije mora posvečati posebno pozornost varovanju, zaščiti in skladiščenju arhivskega in drugega obveznega izvoda.)
- **regionalnost** (Domoznanska dejavnost ima v Univerzitetni knjižnici Maribor stoletno tradicijo. Neprecenljiva domoznanska dokumentacija in domoznansko gradivo, ki se dnevno dopolnjuje je bogat vir podatkov znanstvenikom, raziskovalcem, študentom in drugim uporabnikom. Domoznanska usmeritev knjižnice v mesto Maribor in širšo regijo je dodana vrednost k vlogi univerzitetne knjižnice.)
- **ciljna usmerjenost** (Knjižnica mora biti sposobna postavljati in preverjati kratkoročne in dolgoročne strateške cilje, katerih doseganje je merljivo ter znati opredeliti in uporabljati mere, ki bodo pokazale, kako uspešna je pri izpopolnjevanju svojega poslanstva in ciljev.)
- **organiziranost** (Knjižnica mora imeti učinkovit sistem vodenja, ki bo zagotavljal kar najbolj uspešno in učinkovito doseganje zastavljenih ciljev. Organizacija, struktura in postopki vodenja morajo biti jasno definirani in razumljivi.)
- **kakovost** (Zagotavljanje kakovosti storitev mora biti del poslanstva in ciljev Univerzitetne knjižnice Maribor. V svoje poslanstvo in cilje bo knjižnica vključila nenehno skrb za kakovost storitev in s tem povezano vrednotenje uspešnosti in učinkovitosti delovanja knjižnice kot osrednje univerzitetne knjižnice. Knjižnica bo svoje delovanje vrednotila glede na svoje poslanstvo in cilje, poslanstvo in cilje univerze in glede na potrebe uporabnikov.)
- **uspešnost** (V evalvacijske postopke mora Univerzitetna knjižnica Maribor ustrezno vključiti uporabnike, s pomočjo katerih bo ugotavljala, kako dobro izpolnjuje poslanstvo in v kakšni

meri uresničuje zastavljene cilje. Evalvacija mora biti kontinuiran proces in mora temeljiti na merljivih rezultatih dela, tako kvantitativnih kot kvalitativnih. Svojo uspešnost bo presojala na podlagi vrednotenja kakovosti knjižničnih storitev, pedagoške funkcije knjižnice, vloženih virov, dostopnosti informacijskih virov, knjižničnega osebja, prostorov in opreme, načinov komuniciranja in sodelovanja knjižnice z okoljem, vodstva in vodenja knjižnice in knjižničnega proračuna.)

- **aktualnost/temeljnost** (Razvoj knjižničnih zbirk je nenehen in trajen proces, ki vključuje določanje ciljev razvoja zbirk za različna področja, vrednotenje zbirk, načrtovanje in implementacijo. Univerzitetna knjižnica mora zagotavljati knjižnične zbirke, ki zagotavljajo izpolnitev raziskovalnih, izobraževalnih, umetniških in strokovnih potreb akademskega osebja in študentov.)
- **dovzetnost** (Knjižnica je dinamičen organizem, ker se spreminjajo cilji in potrebe univerze in okolja.)
- **knjižnica kot učni center** (Vloga knjižnice kot učnega centra. je osrednjega pomena za realizacijo učnih ciljev izobraževalne ustanove. Kakovost zbirk, njihova relevantnost za obstoječe izobraževalne programe ter pogostost njihove uporabe so temeljne značilnosti takšnega centra. Učno osebje mora v okviru izobraževalnega procesa nenehno poudarjati pomen uporabe informacijskih virov, ki je dejavnik strokovne ter osebne rasti in razvoja vsakega posameznika.)
- **pripadnost/motiviranost zaposlenih** (Samo motiviran delavec je ključ do kakovosti. Pospeševanje timskega dela, vzpodbujanje postavljanja in doseganja osebnih ciljev in skupnih ciljev Univerzitetne knjižnice Maribor, vzpodbujanje strokovne in osebne rasti zaposlenih ter dobri medsebojni odnosi vodijo do celovitega in zaključenega kroga zagotavljanja kakovosti.)

2 KADROVSKI POGOJI

Preglednica 3: Delavci knjižnice dne 31. 12. 2006 (stanje po delovnih mestih)

Delovno mesto	Redni – nedoloč. polni delov. čas, finan. MVŠZT	Redni – krajši delov. čas, finan. MVŠZT	Redni – nedoloč. polni delov. čas, finan. MOM	Redni – določen delov. čas	Rkupaj
Ravnatelj	1	-	-	-	1
Bibliotekar	17	-	4	2	23
Informatik	2	-	-	-	2
Višji knjižničar	2	-	-	-	2
Knjižničar	18	-	1	1	20
Knjižničarski manipulant	6	-	-	-	6
Knjigovez	4	-	-	-	4
Tehnični delavci in čistilci	15	2	-	-	17
Upravno-administ. delavci	5	1	-	-	6
Skupaj	70	3	5	3	81

Preglednica 4: Delavci po bibliotekarskih nazivih (ki jih priznava komisija za priznanje kvalifikacij bibliotekarske stroke) na dan 31. 12. 2006

Strokovni naziv	Število delavcev z nazivi
Bibliotekarski svetovalec	-
Višji bibliotekar specialist	-
Bibliotekar specialist	2
Višji bibliotekar	9
Bibliotekar	12
Višji knjižničarski referent	3
Višji knjižničar	1
Knjižničarski referent	11
Knjižničar	10
Še brez naziva oz. strok. izpita	2
Skupaj strokovnih delavcev	50

3 PROSTORSKI IN MATERIALNI POGOJI

3.1 PROSTORSKI POGOJI

Od leta 1988 knjižnica posluje v stavbi, ki je zgrajena po vzoru sodobnih univerzitetnih knjižnic po svetu. Razpolaga z 10.000 m² uporabne površine. Za študij je na razpolago 356 čitalniških mest ob knjižnih policah ter v čitalnicah, študijskih sobah in bralnih celicah.

3.2 RAČUNALNIŠKA OPREMA (stanje 31. 12. 2006)

Enota za delo z uporabniki

- 4 delovne postaje za dostop do Interneta – Izp. služba
- 1 delovna postaja za pregledovanje patentnih zbirk – Inf. služba
- 1 delovna postaja za pregled elektronskih virov – Inf. služba
- 7 delovnih postaj za dostop do računalniškega kataloga COBISS/OPAC – Izp. služba
- 7 računalniških terminalov za dostop do računalniškega kataloga COBISS/OPAC – Izp. služba
- 10 delovnih postaj za dostop do elektronskih virov (od tega 2 delovni postaji hkrati še za urejanje besedil) v časopisni čitalnici
- 3 laserski ČB tiskalniki za potrebe uporabnikov

Izposojevalna služba

- 10 delovnih postaj
- 3 ČB laserski tiskalniki
- 7 ročnih čitalcev črtnih kod
- 2 vgradna čitalca črtnih kod
- 3 termični tiskalniki za izpis zadolžnic
- 1 termični tiskalnik za izpis nalepk
- 2 računalniška terminala

Informacijska služba

- 5 delovnih postaj
- 3 strežniki (1 domenski strežnik, 1 strežnik za podatkovne zbirke, 1 za omogočanje dostopa do interneta)
- 3 ČB laserski tiskalniki

Služba za medknjižnično izposajo

- 2 delovni postaji
- 1 laserski ČB tiskalnik
- 2 čitalca črtne kode

- 1 faks s skenerjem

Računalniška učilnica

- 10 delovnih postaj
- 1 DVD/VHS predvajalnik
- 1 računalniški projektor

Enota za domoznanstvo

- 6 delovnih postaj
- 1 A4 skener
- 1 barvni laserski tiskalnik
- 4 ČB laserski tiskalniki
- 1 čitalec črtne kode

Glasbena in filmska zbirka

- 2 delovni postaji
- 1 računalniški terminal
- 1 ČB laserski tiskalnik

Zbirka drobnih tiskov

- 2 delovni postaji
- 1 ČB laserski tiskalnik

Enota za obdelavo knjižničnega gradiva

Akcesijska služba

- 6 delovnih postaj
- 1 ČB laserski tiskalnik
- 5 čitalcev črtnih kod
- 1 faks

Služba za obdelavo periodičnih publikacij

- 6 delovnih postaj
- 2 ČB laserska tiskalnika
- 3 termični tiskalniki za izpis nalepk
- 5 čitalcev črtne kode

Katalogizacijsko-redakcijska služba

- 10 delovnih postaj
- 1 A4 skener
- 9 čitalcev črtnih kod
- 1 ČB laserski tiskalnik

- 1 barvni ink-jet tiskalnik
- 3 termični tiskalniki za nalepke

Enota strokovnih referentov in zbirka gradiva

- 6 delovnih postaj
- 5 čitalcev črtnih kod
- 2 ČB laserska tiskalnika
- 1 barvni A4 inkjet tiskalnik

Evropski dokumentacijski center

- 2 delovni postaji
- 1 ČB laserski tiskalnik

Enota upravno tehničnih služb

- 10 delovnih postaj
- 1 faks s skenerjem
- 7 ČB laserskih tiskalnikov

3.3 STROJNA IN PROGRAMSKA OPREMA DELOVNIH POSTAJ

Delovne postaje vsebujejo naslednjo strojno opremo:

- procesor Pentium IV 2,4 GHz ali novejši
- pomnilnik 256MB oz. 512MB
- disk 40GB oz. 80GB
- klasični 17" CRT zaslon, 15" ali 17" LCD zaslon, 3 x19" LCD zaslon

Delovni postaji v Evropskem dokumentacijskem centru sta Apple PowerPc.

Delovne postaje imajo nameščeno naslednjo programsko opremo:

- Microsoft Windows XP Professional
- Microsoft Office 2003 Professional
- Reflection 9.0
- Internet Explorer 6.0
- Adobe Reader

Ostala mrežna oprema

- 6 mrežnih stikal Cisco 24 oz. 48 portov

4 FINANCIRANJE DEJAVNOSTI

Preglednica 5: Prihodki UKM v letu 2006

PRIHODKI	v SIT	v EUR
- proračunska sredstva za izvajanje javne službe	545,574.717,21	2.276.642,95
- neproračunska sredstva za izvajanje javne službe	38,864.835,08	162.180,08
- prihodki iz tržne dejavnosti	10,845.619,64	45.257,97
Prihodki skupaj	595,285.171,93	2.484.081,00

Preglednica 6: Odhodki UKM v letu 2006

ODHODKI	v SIT	v EUR
- stroški dela	379,467.981,72	1.583.491,83
- literatura	124,738.556,51	520.524,77
- stroški mat., blaga in storitev	82,254.004,07	343.239,87
- drugi stroški	8,991.377,45	37.520,35
Odhodki skupaj	595,451.919,75	2.484.776,83

5 KAZALCI USPEŠNOSTI KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI V UNIVERZITETNI KNJIŽNICI MARIBOR

5.1 UPORABNIKI, STORITVE (preglednica 7)

(obravnavano obdobje šolsko leto 2006/2007 – 1. 10. 2006-30. 9. 2007)

- število aktivnih uporabnikov – študentov visokošolskega zavoda/univerze³ glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³,
Rezultat: 40,00 %
- število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3} glede na skupno število aktivnih uporabnikov²,
Rezultat: 54,7 %
- število izposoj glede na število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi¹,
Rezultat: 33,1 izposoj / uporabnika
- število izposoj glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³,
Rezultat: 14,36 izposoj / uporabnika
- število izposoj glede na skupno število aktivnih uporabnikov²,
Rezultat: 18,11 izposoj / uporabnika
- čakalni čas za gradivo, naročeno iz skladišča (ažurnost dostave),
Rezultat: 10 minut / naročilo
- čakalni čas za medknjižnično naročeno gradivo,
(pri desetih naključno izbranih publikacijah)
Rezultat: 4 dni / naročilo
- delež gradiva, najdenega na ustrezni postavitvi v prostem pristopu (urejenost prostega pristopa),
(za dvajset naključno izbranih publikacij)
Rezultat: 85 %
- število vpogledov (povzetek, polno besedilo)⁷ v elektronske vire glede na število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3},
Rezultat: 29,23 vpogledov / uporabnika
- število vpogledov (povzetek, polno besedilo)⁷ v elektronske vire glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³,
Rezultat: 13,7 vpogledov / uporabnika

5.2 KNJIŽNIČNA ZBIRKA (preglednica 8)

(obravnavano koledarsko leto 2006 – 1. 1. 2006-31. 12. 2006)

- število enot knjižničnega gradiva⁴ glede na število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3},
Rezultat: 78.761 enot gradiva / uporabnika
- število enot knjižničnega gradiva⁴ glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³,
Rezultat: 36.899 enot gradiva / študenta
- število enot knjižničnega gradiva⁴ glede na skupno število aktivnih uporabnikov²,
Rezultat: 42.846 enot gradiva / uporabnika
- število enot knjižničnega gradiva⁴ pridobljenih z nakupom glede na število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3},
Rezultat: 0,44 enote gradiva / uporabnika
- število enot knjižničnega gradiva⁴ pridobljenih z nakupom glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³,
Rezultat: 0,21 enote gradiva / študenta
- število enot knjižničnega gradiva⁴ pridobljenih z nakupom glede na skupno število aktivnih uporabnikov²,
Rezultat: 0,24 enot gradiva / uporabnika
- število naslovov periodičnih publikacij pridobljenih z nakupom glede na število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3} (tiskane in elektronske revije),
Rezultat: 0,29 periodičnih publikacij / uporabnika
- število naslovov periodičnih publikacij pridobljenih z nakupom glede na število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³ (tiskane in elektronske revije),
Rezultat: 0,14 periodičnih publikacij / študenta
- število naslovov periodičnih publikacij pridobljenih z nakupom glede na skupno število aktivnih uporabnikov² (tiskane in elektronske revije),
Rezultat: 0,16 periodičnih publikacij / uporabnika
- število kreiranih/prevzetih bibliografskih zapisov za bibliografijo glede na število zaposlenih visokošolskih učiteljev, raziskovalcev in sodelavcev visokošolskega zavoda,
Rezultat: 5,4 zapisov / uporabnika
- število kreiranih/prevzetih bibliografskih zapisov za bibliografijo glede na število drugih uporabnikov storitve,
Rezultat: 6,6 zapisov / uporabnika
- odstotek gradiva v prostem pristopu.
Rezultat: 25% celotne zbirke oz. 30% zbirke (brez arhivskega izvoda)

5.3 DEJAVNOST IZOBRAŽEVANJA (preglednica 9)

(obravnavano obdobje koledarsko leto 2006)

- povprečno število udeležencev različnih izobraževalnih oblik (skupine)
(število udeležencev različnih izobraževalnih oblik/število izvedenih različnih izobraževalnih oblik)

Rezultat: 29,51 % udeležencev / število študentov aktivnih uporabnikov

14,81 % udeležencev / skupno število aktivnih uporabnikov

5.4 RAZVOJ POTENCIALOV KNJIŽNICE (preglednica 10)

(obravnavano obdobje šolsko leto 2006/2007 – 1. 10. 2006-30. 9. 2007)

- število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
glede na število strokovnih delavcev knjižnice,

Rezultat: 185,16 uporabnikov / delavca

- število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³ glede na število strokovnih delavcev knjižnice,

Rezultat: 426,98 študentov / delavca

- skupno število aktivnih uporabnikov² glede na število strokovnih delavcev knjižnice.

Rezultat: 338,48 uporabnikov / delavca

5.5 PROSTORI IN OPREMA (preglednica 11)

(obravnavano obdobje šolsko leto 2006/2007 – 1. 10. 2006-30. 9. 2007)

- število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
glede na število računalniških delovnih mest,

Rezultat: 308,6 uporabnikov / računalniško delovno mesto

- število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³ glede na število računalniških delovnih mest

Rezultat: 711,63 študentov / računalniško delovno mesto

- skupno število aktivnih uporabnikov glede na število računalniških delovnih mest,

Rezultat: 564,13 uporabnikov / računalniško delovno mesto

- število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3}
glede na število čitalniških sedežev,

Rezultat: 26,01 uporabnikov / čitalniško mesto

- število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³ glede na število čitalniških sedežev,
Rezultat: 59,97 študentov / čitalniško mesto
- skupno število aktivnih uporabnikov glede na število čitalniških sedežev,
Rezultat: 47,54 uporabnikov / čitalniško mesto
- število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi^{1,3} glede na velikost knjižničnega prostora⁵ v m²,
Rezultat: 0,93 uporabnikov / m²
- število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo³ glede na velikost knjižničnega prostora⁵ v m²,
Rezultat: 2,13 študenta / m²
- skupno število aktivnih uporabnikov glede na velikost knjižničnega prostora⁵ v m².
Rezultat: 1,69 uporabnikov / m²

5.6 IZDATKI KNJIŽNICE

(obravnava koledarsko leto 2006 – 1. 1. 2006-31. 12. 2006)

- delež sredstev⁶ za nakup knjižničnega gradiva glede na celotne prihodke visokošolske/univerzitetne knjižnice,
Rezultat: 20,9 %
- celotni prihodki knjižnice glede na število aktivnih uporabnikov,
Rezultat: 135,11 EUR / uporabnika
- delež sredstev za knjižnico v celotnih prihodkih visokošolskega zavoda.
Rezultat: 100 %

Opombe:

¹ *aktivni uporabniki – študenti in zaposleni na visokošolskem zavodu/univerzi*¹ so študentje in zaposleni na visokošolskem zavodu/univerzi³, ki so v obravnavanem obdobju opravili vsaj eno transakcijo v sistemu COBISS/Izposoja

² *skupno število aktivnih uporabnikov* so vsi uporabniki, ki so v obravnavanem obdobju opravili vsaj eno transakcijo v sistemu COBISS/Izposoja.

³ »*univerze*« velja za Univerzitetno knjižnico Maribor, medtem ko visokošolska knjižnica upošteva število uporabnikov^{1,2} matičnega visokošolskega zavoda.

⁴ *število enot knjižničnega gradiva* - upoštevajo se inventarizirane enote knjižničnega gradiva; pri periodičnih publikacijah se upošteva kot eno enoto en inventariziran letnik publikacije.

6 USMERITVE

Akcijski načrt

Pri pregledu rezultatov izračunanih kazalnikov uspešnosti knjižnične dejavnosti Univerzitetne knjižnice Maribor smo zastavili naslednje naloge:

- prizadevanje za zviševanje deleža študentov, vpisanih na UM, da bi postali aktivni uporabniki UKM:
  1. akcije, ki pritegnejo študente,
  2. zvišanje števila razpoložljivih visokošolskih učbenikov,
  3. uvedba storitev zanimivih za študente oz. promocija obstoječih,
  4. zviševanje števila čitalniških mest.

Opomba: Zvišanje deleža študentov aktivnih uporabnikov bo posledično zvišalo tudi število izposoj in vpogledov v elektronske vire s strani študentov in zaposlenih na UM

- prizadevanje za skrajševanje čakalnega časa na gradivo iz skladišča,
- prizadevanje za večjo urejenost prostega pristopa,
- permanetno spremljanje razvoja študijskih in raziskovalnih področij Univerze v Mariboru in ažurno prilagajanje knjižnih zbirk potrebam pedagoškega, znanstvenoraziskovalnega in strokovnega dela na univerzi,
- prevetritev ponudbe na področju izobraževanja uporabnikov v skladu z razvojem dejavnosti in informacijske tehnologije,
- preučitev možnosti povečanja števila osebnih računalnikov za uporabnike,
- optimizacija in racionalizacija delovnih postopkov predvsem obdelave arhivskega izvoda monografskih publikacij, ki predstavlja velik delež nabave monografskih publikacij v UKM.
- uvedba kazalca uspešnosti »od nabave do police«.

7 ZAKLJUČEK

Z analizami različnih segmentov dejavnosti v knjižnici in s predlogi rešitev kratkoročnega in dolgoročnega značaja bo Komisija za kakovost UKM nadaljevala tudi v bodoče. V pričujočem poročilu smo prvič analizirali knjižnično dejavnost s pomočjo kazalnikov uspešnosti, ki jih bomo odslej permanentno uporabljali in nadgrajevali. Ta metodologija nam bo v prihodnosti omogočila spremljanje gibanj in trendov v različnih segmentih dejavnosti. Zraven analiz specifičnih segmentov knjižnične dejavnosti je Komisija z vzpostavitvijo enotnih samoevalvacijskih kazalnikov uspešnosti knjižnične dejavnosti vzpostavila sistematično evalvacijo dejavnosti knjižnice in oblikovanje kriterijev kakovosti, po katerih se bo evalvacijo letno izvajala v skladu z veljavnimi standardi in priporočili stroke in univerze. Uvajanje statističnih in sistemskih metod vrednotenja uspešnosti je podlaga v procesih odločanja, hkrati pa imamo z njimi dokument, s katerim lahko utemeljeno in argumentirano predstavimo kakovost storitev in ustanove in potrebe za nadaljnji razvoj dejavnosti partnerjem, ki so vpleteni v sistem sprememb.

KAZALCI USPEŠNOSTI KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI UNIVERZITETNE KNJIŽNICE MARIBOR

Preglednica 7: Kakovost storitev na področju dela z uporabniki

DELEŽ		Število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	Število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³	Skupno število aktivnih uporabnikov ²
		9.258 (2006/2007) 10.002(2006)	21.349	16.924
Število študentov UM (aktivni uporabnik)	8.492		40,00 %	
Število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	9.258			54,7 %
Število izposoj knjižničnega gradiva	306.511	33,1 izposoj	14,36 izposoj	18,11 izposoj
Število vpogledov (povzetek, polno besedilo) ⁷ v elektronske vire (za leto 2006)	292.390	29,23 vpogledov	13,7 vpogledov	

Preglednica 8: Kakovost knjižnične zbirke

DELEŽ				Število aktivnih uporabnikov - študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}		Število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³		Skupno število aktivnih uporabnikov ²		Število strokovnih sodelavcev UKM	Drugi uporabniki storitve
				10.002		21.349		18.386		50	41
Število enot knjižničnega gradiva ⁴ (celotna zbirka)	knjige, brošure	637.992	787.770	63.786	78.761	29.883	36.899	34.699	42.846		
	disertacije, magistrske, diplomske naloge	9.314		0,931		0,436		0,506			
	serijske publikacije	140.464		14.043		6.579		7.639			
Število enot knjižničnega gradiva ⁴ pridobljenih z nakupom (prirast gradiva v 2006)	knjige, brošure	3.719	4.382	0,371	0,44	0,17	0,21	0,2	0,24		
	disertacije, magistrske, diplomske naloge	89		0,008		0,004		0,004			
	serijske publikacije	574		0,057		0,026		0,031			
Število naslovov periodičnih publikacij pridobljenih z nakupom (prirast gradiva v 2006)	2.895			0,29		0,14		0,16			
Število kreiranih/prevzetih bibliografskih zapisov za bibliografijo	270									5,4	6,6

Preglednica 9: Izobraževalna dejavnost

DELEŽ		Število študentov UM - aktivni uporabnik	Skupno število aktivnih uporabnikov
		8.492	16.924
Število udeležencev različnih izobraževalnih oblik	2.506	29,51 %	14,81 %

Preglednica 10: Razvitost potencialov knjižnice

DELEŽ		Število strokovnih delavcev knjižnice
		50
Število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	9.258	185,16
Število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³	21.349	426,98
Skupno število aktivnih uporabnikov	16.924	338,48

Preglednica 11: Prostori in oprema

DELEŽ		Število računalniških delovnih mest	Število čitalniških sedežev	Velikost knjižničnega prostora ⁵
		30	356	10.000 m ²
Število aktivnih uporabnikov- študentov in zaposlenih na visokošolskem zavodu/univerzi ^{1,3}	9.258	308,6	26,01	0,93
Število študentov vpisanih na visokošolski zavod/univerzo ³	21.349	711,63	59,97	2,13
Skupno število aktivnih uporabnikov ²	16.924	564,13	47,54	1,69

¹ *aktivni uporabniki – študenti in zaposleni na visokošolskem zavodu/univerzi*¹ so študentje in zaposleni na visokošolskem zavodu/univerzi³, ki so v obravnavanem obdobju opravili vsaj eno transakcijo v sistemu COBISS/Izposoja

² *skupno število aktivnih uporabnikov* so vsi uporabniki, ki so v obravnavanem obdobju opravili vsaj eno transakcijo v sistemu COBISS/Izposoja.

³ »/univerze« velja za Univerzitetno knjižnico Maribor, medtem ko visokošolska knjižnica upošteva število uporabnikov^{1,2} matičnega visokošolskega zavoda.

⁴ *število enot knjižničnega gradiva* - upoštevajo se inventarizirane enote knjižničnega gradiva; pri periodičnih publikacijah se upošteva kot eno enoto en inventariziran letnik publikacije.

⁵ *velikost knjižničnega prostora* - površina namenjena uporabnikom.

⁶ *sredstev* - upoštevajo se sredstva od vseh prihodkov za izvajanje javne službe in nakup knjižničnega gradiva (viri: proračun RS-MVZT (izobraževalna dejavnost), proračun RS-MVZT oz ARRS (raziskovalna dejavnost), Proračun RS-MVZT (drugi proračunski viri), Evropski proračun-razpisi izven proračuna RS, druga sredstva za izvajanje javne službe (izredni študij), prihodki od prodaje blaga na trgu)

⁷ *število vpogledov (povzetek, polno besedilo)* - poroča Univerzitetna knjižnica Maribor za celotno Univerzo v Mariboru